

Resclosa del Molinot

Gaià

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector sud-oest del terme de Gaià
Emplaçament Carretera de Prats de Lluçanès (BV-4401), al km. 3,4 camí direcció sud uns 400 m
Alçada: 361

Coordenades:

Latitud: 41.90272
Longitud: 1.9123
UTM Est (X): 409782
UTM Nord (Y): 4639547

Classificació

Número de fitxa 08090 - 311
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Modern
Segle XIII-XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Fustes de la resclosa perdudes, envaït per la vegetació
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08089A011000180000YW
Fitxes associades:
[Molinot](#)
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dc., 31/10/2018 - 01:00

Descripció

Restes de l'antiga resclosa del molí de Vilagaià, conegut darrerament com el Molinot. Es troben a la riera de Gaià, 260 metres al nord del molí i en una zona actualment ocupada per horts. En aquest punt a la mateixa roca de la llera hi ha diversos forats alineats que servien per encaixar-hi una resclosa feta de troncs de fusta. Les restes d'aquesta resclosa de fusta encara els havien vist la gent més gran del lloc. Actualment tota la llera de la riera és coberta per canyissar i vegetació. Vora la resclosa antigament hi havia una grua per elevar l'aigua de la riera cap als horts. Per aquesta zona hi passava l'anomenat Camí de Gaià, que venia per Genescà, travessava la riera de Gaià per un gual prop de la resclosa i es dirigia vers la colònia de la Rabeia, a Balsareny.

Des d'aquest punt partia el rec del molí, que es dirigia cap al sud, pel mig d'on ara hi ha un camp de conreu, fins al molí. Al molí encara es pot veure el punt de captació del salt d'aigua mitjançant un pou. Del rec no se n'ha conservat cap vestigi, ja que ha quedat destruït per les remocions del camp de conreu.

Observacions:

Informació facilitada per Josep Matamala i Josep Font

Història

Aquest molí era probablement d'origen medieval, tot i que d'aquesta època no se'n coneguin notícies documentals. Pertanyia al mas proper de Vilagaià, i era conegut com el molí de Vilagaià. Aquest és un mas molt antic, derivat d'una anterior vil·la romana. Superada la crisi baix-medieval, el mas Vilagaià va esdevenir un dels més grans del terme. A més d'altres masos secundaris, sabem que tenia el molí, anomenat de Vilagaià, el qual està documentat almenys des del segle XVII, tot i que ja hem dit que devia ser anterior. L'any 1611 el moliner es deia Jaume Abeiar.

Al segle XVIII els propietaris de Vilagaià van ascendir socialment a través d'una política d'aliances matrimonials i el 1790 van rebre el títol nobiliari de barons de Vilagaià. A partir d'aquest moment van tenir una gran influència en la història del poble. Suposem que el molí fa molts anys que resta inactiu. Això és el que suggereix el canvi de la denominació molí de Vilagaià per la del Molinot, com es coneixia darrerament. Aquest terme, igual que el de Casalot o Castellot, sol referir-se a una construcció llargament abandonada. Tanmateix, entrat el segle XX encara es trobava força sencer i s'utilitzava com a cobert per guardar-hi eines. Entorn dels anys 1950 bona part de la construcció fou desmuntada, amb el consentiment del seu propietari, per tal d'aprofitar-ne els carreus en la restauració de la veïna església de Santa Sussanna de l'Abellar (ja en terme municipal de Sallent). Part dels carreus que avui es poden veure en aquesta església romànica, doncs, són procedents del Molinot. Entorn de 2013 les ruïnes del Molinot van ser objecte d'una neteja en profunditat per part d'un grup de voluntaris de Gaià, igual que el forn d'obra que es troba 30 m a llevant. A la vora es guarden alguns carreus d'aquestes ruïnes que permetrien fer una reconstrucció parcial de la construcció.

Bibliografia

BADIA, Josep M (2016). "Història", "Arquitectura", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 71, 203.

